

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО

Навчально-науковий інститут загальноуніверситетської освіти
Кафедра суспільно-гуманітарних наук

СИЛАБУС
з навчальної дисципліни
«РЕЛІГІЄЗНАВСТВО»
(<http://op.tsatu.edu.ua/my/>)

Викладач (і)	к.п.н., доц. Тараненко Галина Григорівна http://www.tsatu.edu.ua/shn/people/taranenko-halyna-hryhorivna/
Кількість кредитів	3
Загальна кількість годин	90

Загальний опис навчальної дисципліни

Анотація курсу. Релігієзнавство – це комплексна і відносно самостійна галузь знань, що складалася, починаючи з XIX ст. на межі філософії, соціології, історії, психології, антропології, етнології, археології, географії та інших наук. Релігієзнавство, як гуманітарна наука, вивчає закономірності виникнення, розвитку та функціонування релігії, її склад та компоненти, місце в історії людства, взаємозв'язок та взаємодію різних релігій і галузей культури.

Акцентуючи увагу на світоглядних аспектах про людину, суспільство, світ, надприродне, релігієзнавство одночасно спирається й на досягнення сучасної науково-технічної думки. Викладання та засвоєння релігієзнавства є великим внеском у гуманітаризацію освіти. Вивчення курсу релігієзнавства сприяє оволодінню досягненнями світової та української культури, дає студентам всебічні знання про релігію і церкву, богослов'я і віруючих, процеси сакралізації й секуляризації у світі й в українському суспільстві, допомагає самовизначитись у світоглядних проблемах, формує духовні інтереси та ціннісну орієнтацію.

Курс релігієзнавства також має важливе значення для національно-духовного виховання студентів, вироблення у них навиків самостійного аналізу міжконфесійних взаємин, формування почуття толерантності, а також відповідальності за дотримання конституційних положень про свободу совісті в Україні. Як особлива складова системи духовної діяльності релігія відіграє важливу роль у процесі професійної підготовки студентів, які готуються до наукової діяльності в галузі фундаментальних сучасних науково-технічних досліджень чи впроваджуватимуть ці дослідження в своїй майбутній професійній діяльності.

Мета та завдання курсу. Підвищення духовного і культурного рівня студентів шляхом ознайомлення їх з «позачасовими цінностями» трьох світових релігій, таких як буддизм, християнство, іслам. Залучення студентів до пошуку оптимальних шляхів зняття релігійних суперечностей, ефективних способів вирішення містичних та етнорелігійних конфліктів, збереження духовної стабільності. Сприяння формуванню у студентів навиків ведення політичних дискусій, розвитку уміння бути толерантними до різних точок зору в умовах духовного плюралізму, вести пошук компромісів і таке інше. Сприяння підвищенню духовної культури студентської молоді.

За результатами навчання слухачі зможуть:

Знати:

- загальну характеристику світових релігій, ідейні і соціальні основи їхнього існування;
- принципи обґрунтування буття Бога;
- основні сюжети Старого і Нового Завітів, Корана й інших релігійних джерел.

Вміти:

- працювати з джерелами та науковою літературою з «релігієзнавства»
- виділяти головні світоглядні особливості національних та світових релігій,
- толерантно та аргументовано доводити свою точку зору на релігійні питання.

Оволодіти навичками:

- розрізняти різні релігії за особливостями їх віровчення та культу;
- самостійно та свідомо обирати духовні цінності;
- вести світоглядний діалог, слухати та розуміти людей з інакшими духовними переконаннями.

Soft skills:

- **комунікативні навички:** письмове, вербальне й невербальне спілкування; уміння грамотно спілкуватися по e-mail; вести суперечки і відстоювати свою позицію, спілкування в конфліктній ситуації; навички створення, керування й побудови відносин у команді.

- **уміння виступати привселюдно:** навички, необхідні для виступів на публіці; проводити презентації.

- **керування часом:** уміння справлятися із завданнями вчасно.

- **гнучкість і адаптивність:** гнучкість, адаптивність і здатність змінюватися; уміння аналізувати ситуацію, орієнтування на вирішення проблем.

- **лідерські якості:** уміння спокійно працювати в напруженому середовищі; уміння ухвалювати рішення; уміння встановлювати мету, планувати.

- **особисті якості:** креативність, критичне і системне мислення; етичність, чесність, терпіння, повага до оточуючих.

Орієнтовний перелік тем лекцій:

1. Класифікація форм релігії. Ранні форми релігії
2. Релігії стародавнього світу
3. Національні релігії
4. Буддизм
5. Християнство
6. Іслам
7. Неорелігії в сучасному світі

Орієнтовний перелік тем практичних занять:

1. Особливості ранніх форм релігії та їх вплив на сучасність.
2. Релігії стародавнього світу та культурний розвиток.
3. Національні релігії: особливості та вплив на світові релігії
4. Буддизм як світова релігія
5. Християнство як світова релігія
6. Іслам як світова релігія
7. Новітні релігійні вірування та рухи

Політика курсу:

✓ Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За пропуски занять без поважної причини здобувач вищої освіти буде неатестований з даної дисципліни. Усі пропущені заняття мають бути відпрацьовані під час консультацій або на Освітньому порталі університету.

✓ Через об'єктивні причини (наприклад, карантин, хвороба, участь у конференції, науковому проєкті, міжнародному стажуванні) навчання може відбуватись в on-line формі на Освітньому порталі ТДАТУ з використанням системи Moodle або за посередництва інших інформаційно-комунікаційних платформ чи технологій за погодженням із викладачем курсу.

✓ Списування під час виконання контрольних заходів, диференційованого заліку та екзамену заборонені, зокрема із використанням мобільних гаджетів, комунікаційних засобів тощо.

✓ Презентації та виступи мають бути авторськими (оригінальними).

✓ Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися академічної етики: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність, дбайливо ставитись до обладнання та книжкового фонду ТДАТУ, виконувати графік освітнього процесу.

Рекомендована література:

1. Історія релігій світу : навчальний посібник / В. І. Лубський, Є. А. Харьковщенко, М. В. Лубська, Т. Г. Горбаченко ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Г. Шевченка, Філософ. ф-т. – Київ : Центр учбової літератури, 2018. 534 с.
2. Кучера Т. М. Релігієзнавство: навчальний посібник / Т. М. Кучера. К. : КНЕУ, 2016. 95 с.
3. Лубський В. Релігієзнавство. К., різні роки.
4. Релігієзнавство: навчальний посібник / [Наук. ред. Д.В. Брильов; відп. за вип. О.В. Лісовий, С.О. Лихота]. К.: ДУХ І ЛІТЕРА, 2018. 328 с.
5. Тараненко Г.Г., Троїцька Т.С., Троїцька О.М. Практикум з релігієзнавства : Навчальний посібник. Мелітополь : МДПУ імені Богдана Хмельницького, 2012. 88 с.